

Ert datum 2015-05-12
Er referens Dnr. 1 31 280766-15/111
Dnr 1 31 280775-15/111
SKVFS 2015:X om
personalliggare
SKVFS 2015:Y om
identifikationsnummer för
byggarbetsplatser
Datum 2015-06-10
Vår referens NW/EÖ

Johan Dufva
Skatteverket
106 61 Stockholm

Yttrande avseende Skatteverkets förslag till förändrade föreskrifter om personalliggare samt förslag till föreskrifter om identifikationsnummer för en byggarbetsplats

Rådet för Kassa- och Betalsystem under IT&Telekomföretagen vill lämna följande kommentarer till förslaget till förnyade föreskrifter avseende personalliggare samt nya föreskrifter angående identifikationsnummer för byggarbetsplatser

Kommentarerna inriktar sig på implementeringen av elektroniska personalliggare och värderar inte skälen till att införa krav på personalliggare i byggbranschen.

Sammanfattning

Förslaget är baserat på en lösning med en samlad personalliggare som byggherren ansvarar för samt enskilda personalliggare som varje underentreprenör ska föra. Dessa ska kunna kommunicera med varandra. Byggherren ska vara skyldig att tillhandahålla enskilda personalliggare.

I avsaknad av tydlighet om hur kommunikationen mellan den samlade och de enskilda personalliggarna ska ske och fastställda gränssnitt riskerar förslaget att inte fungera som avsett, t.ex. personalliggare som inte kan kommunicera och ofullständig information.

IT&Telekomföretagen rekommenderar därför att förslaget ändras till att den samlade personalliggaren endast registrerar vilka underentreprenörer som finns på arbetsplatsen. På så sätt tas problem med gränssnitt och inkompatibiliteter mellan system bort.

Bakgrund

Krav på personalliggare inom byggbranschen kommer ur en strävan att minska svartarbete inom sektorn samt att skapa bättre förutsättningar för lojal konkurrens. Skälet till att kräva elektroniska personalliggare specifikt inom byggbranschen kommer ur det faktum att byggarbetsplatser kan vara geografisk stora och att det därför skulle vara mycket svårt hanteringsmässigt med traditionella inbundna personalliggare.

Elektroniska personalliggare

Förslaget anger följande

- Byggherren ska anmäla till Skatteverket att byggverksamhet ska påbörjas och tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras. I samband med anmälan tilldelas ett identifikationsnummer för byggarbetsplatsen. Denna ska registreras i samtliga personalliggare på den aktuella byggarbetsplatsen.
- Den som bedriver byggverksamhet ska föra *personalliggare* med den av byggherren tillhandahållna utrustningen.
- Byggherren ska föra en *samlad personalliggare* som utgörs av samtliga personalliggare för dem som bedriver byggverksamhet på den aktuella byggarbetsplatsen
- Informationen i den elektroniska personalliggaren ska:
 - Kunna föras in i realtid och i efterhand
 - Inte gå att radera
 - Tidstämpel ske genereras för all införd information och korrekationer
 - Information ska kunna tas ut omedelbart
 - Innehållet i den enskilda personalliggaren ska bevaras i två år
 - Innehållet i den samlade personalliggaren behöver bevaras så länge bygget pågår
- Krav på elektroniska personalliggare ska träda i kraft 1 januari 2016.

Beaktanden

Regelverket är teknikneutralt och ställer endast *funktionella* krav. Detta anser IT&Telekomföretagen vara mycket bra. Detta förhindrar att enskilda leverantörer av personalliggare får en monopolliknande eller dominant marknadsställning samt att det uppstår *de facto* standarder utifrån tolkningar av ett regelverk. Dessa tolkningar kan vara annorlunda än hur regelverket var tänkt.

Med tanke på den korta tid som står till buds fram till det tänkta ikraftträdandet 1 januari 2016 är det extra betydelsefullt att det inte råder oklarheter i regelverket och den tänkta hanteringen.

Om oklarheter råder finns det stor risk att lösningar tas fram som inte blir kompatibla mot andra lösningar, t.ex. personalliggare från olika leverantörer, eller som ovan angivits, att en aktör sätter standarden och blir dominant på marknaden.

Det är dessutom viktigt att eventuella gränssnitt är öppna, just för att förhindra inlåsnings och de facto standarder.

Frågeställningar

Relationen mellan samlad och enskild personalliggare

Byggherren är skyldig att tillhandahålla utrustning så att elektronisk personalliggare kan föras.

- Är de som bedriver byggverksamhet skyldiga att använda den av byggherren tillhandahållna utrustningen?

Om så är fallet finns risk för *de facto* standarder

Om så inte är fallet uppstår diverse frågor kring kommunikationen mellan den samlade personalliggaren och den enskilda personalliggaren.

- Kan den samlade personalliggaren utgöra *den enda* personalliggaren på en byggarbetsplats?

Personalliggaren har krav på bevarande av information i två år. Avseende den samlade personalliggaren finns inga bevarandekrav efter byggets slutförande.

Det kan ses som både praktiskt och troligt på små byggarbetsplatser att en lösning med en integrerad personalliggare är en passande lösning. Vilka bevarandekrav gäller då?

Rekommendation

Det är rimligt att ställa krav på personalliggare för byggaren (underentreprenören) och att byggherren har krav på att tillse att det finns ett arbetsplatsnummer (identifikationsnummer) som kan föras in i personalliggaren.

Det innebär att varje byggare ska ha en personalliggare och kunna visa upp information när Skatteverket gör en kontroll på det enskilda företaget.

Det skall inte ställas krav på en samlad personalliggare som innehåller all information från underentreprenörer på ett bygge.

Det enskilda företaget (underentreprenören) ska ha krav på att bevara data i två år.

Informationsutbyte mellan samlad och enskild personalliggare

Den samlade personalliggaren ska registrera identifikationsnumret vid byggets början. Denna information ska föras ned till den enskilda personalliggaren då en underentreprenör inleder arbete på byggarbetsplatsen.

De enskilda personalliggarna ska registrera data om dem som arbetar på byggarbetsplatsen. Denna information ska föras upp till den gemensamma personalliggaren.

- Vilka krav finns på frekvens i överföringar samt format på data?

Det finns ett antal aspekter i denna frågeställning. Den samlade och enskilda personalliggaren kan t.ex. tappa kontakt av olika skäl. Det är också oklart vilket format på data som ska användas.

Utan förtydliganden avseende format på data finns stor risk för inkompatibiliteter.

Rekommendation

Idag finns inga krav på att en personalliggare skall kunna kommunicera med en samlad liggare utan risken är att det enbart blir en personalliggare per byggarbetsplats. Ur den personalliggaren skall sedan det enskilda företaget (underentreprenören) i någon form kunna bevara informationen efter att bygget är avslutat. Här finns ingen skyldighet hos byggherren som samtidigt skall ansvara för personalliggare finns på byggarbetsplatsen.

Det vore enklare om varje enskilt företag (underentreprenör) på ett bygge själva ansvarar för att ha en personalliggare.

Informationsinsatser inför lagens ikraftträdande

Enligt konsekvensutredningen ska det genomföras riktade informationsinsatser mot berörda företag, branschorganisationer m.fl. En berörd sektor är enligt uppgifter på informationsmötet hos Skatteverket bostadsrättsföreningar. Dessa blir följaktligen som byggherre skyldiga att ha kunskap om och att tillhandahålla elektroniska personalliggare samt vara ansvariga för den samlade personalliggaren.

- Kan det inte vara lämpligt att undanta bostadsrättsföreningar från ansvaret att tillhandahålla personalliggare i rollen som byggherre eftersom det sannolikt kommer att saknas kunskap om utrustning och hantering.

Föreskrifter om identifikationsnummer för en byggarbetsplats

IT&Telekomföretagen har inga synpunkter på förslaget till identifikationsnummer.

Med vänliga hälsningar

Thor Johnsson

Ordförande

Rådet för Kassa- och Betalsystem

Nils Weidstam

Näringspolitisk Expert

IT&Telekomföretagen